

Bugetul orașului Cimișlia pentru anul 2019

Venituri	Cheltuieli
27,41 mil. lei	27,41 mil. lei
+9,2% față de anul 2018	+7,3% față de anul 2018

Veniturile la bugetul orașului Cimișlia provin din două surse: veniturile proprii și transferurile de la bugetul de stat. Din 27,4 milioane lei pe care primăria orașului planifică să le încaseze în anul 2019, 17,6 milioane lei sau 64% sunt transferuri de la bugetul de stat, restul fiind venituri proprii. Venitul total planificat de orașul Cimișlia pentru anul 2019, distribuit pe cap de locuitor reprezintă 2 228 lei¹.

Veniturile proprii ale primăriei Cimișlia se constituie din colectări ale impozitelor și alte taxe locale precum și din venituri de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată. În 2019, se prognozează venituri proprii în valoare de 9,8 milioane lei – în scădere cu 1% față de anul 2018. Dependența mai înaltă a bugetului primăriei de transferurile de bugetul de stat reduce din puterea de decizie a autorității locale. Peste 87% din toate transferurile sunt transferuri cu destinație specială.

Veniturile primăriei gestionate de sine stătător

Veniturile primăriei, în afară de transferurile de la bugetul de stat, mai sunt compuse din următoarele tipuri de venituri:

1. **Venituri proprii – 5,2 milioane lei inclusiv:**
 - a. Impozite pe bunurile imobiliare – 2,1 milioane lei
 - b. Impozite și taxe pe mărfuri și servicii – 2,1 milioane lei,
 - c. Venituri din proprietate – 975 mii lei,
 - d. Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor – 36 mii lei,
 - e. Amenzi și sancțiuni – 1 mie lei,
 - f. Alte venituri și venituri neidentificate – 25 mii lei.
2. **Defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 3,1 milioane lei.**
3. **Resurse colectate de autorități/instituții bugetare – 1,5 milioane lei;**

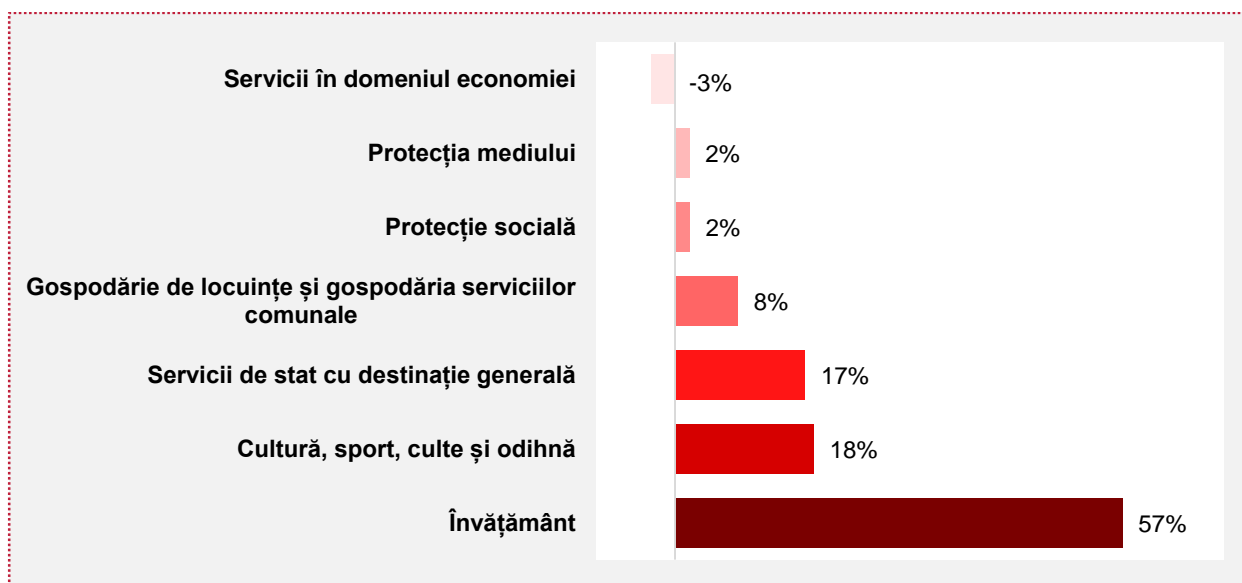
Resurse colectate de autorități și instituții bugetare estimate în sumă de 1,5 milioane lei includ 4 componente de bază:

1. plata părintească în valoare de 8,75 lei pentru zi de frecvență a copilului la grădiniță;
2. plata pentru chiria Casei de cultură și a stadionului și serviciile comunale aferente;
3. plata pentru oferirea documentelor de licitație și alte documente contra plată;
4. donații voluntare pentru cheltuieli curente precum Centrului social „Concordia” și Casa de cultură.

¹ Conform datelor Biroului Național de Statistică, populația prezentă la începutul anului 2018 era de 12,3 mii persoane, accesat: goo.gl/UKHW9Y

Intenția inițială a autorităților centrale de a elimina dreptul de a activa pe bază de patentă în comerț, urma să aducă un prejudiciu la bugetul orașului Cimișlia de circa 250 mii lei. Deși, dreptul de a activa în bază de patentă a fost prelungit pentru un an, bugetul aprobat de consiliu nu a rectificat veniturile pentru a reflecta această modificare a legislației. Prolungirea dreptului de activitate în bază de patentă pentru cel puțin încă un an de zile, va impune revizuirea prognozei veniturilor pentru primărie în direcție pozitivă.

Pe partea de cheltuieli, categoria care consumă cea mai mare pondere din resurse este **învățământul: peste 57% din bugetul total al primăriei** – fonduri destinate pentru întreținerea celor 7 instituții preșcolare de învățământ. Bugetul instituțiilor preșcolare de învățământ are două surse de acoperire: transferurile de la bugetul de stat – 13,2 milioane lei și plata părintească – 1,2 milioane lei. Contribuția părinților este un adaos pentru alimentația copiilor și constituie 8,75 lei pentru fiecare zi. Celelalte resurse sunt utilizate pentru întreținerea instituțiilor și a personalului. Efectivul de personal în aceste 7 grădinițe este de 166 de unități, ceea ce prezintă peste 60% din totalul unităților angajate în instituțiile publice finanțate de la bugetul primăriei.

Observăm că serviciile în domeniul economiei, reprezintă o pondere negativă în totalul cheltuielilor. Acest lucru se datorează profitului obținut de primărie din administrarea patrimoniului. Din realizarea bunurilor, a terenurilor și a construcțiilor nefolosite, primăria speră să colecteze venituri în jur de 3,5 milioane lei. Acestea vor fi folosite integral pentru servicii în domeniul economiei precum sistemele de irigare, dezvoltarea drumurilor și a parcurilor.

Cheltuielile de personal

Cheltuielile de personal pentru anul 2019, vor fi de 12,2 milioane lei, ceea ce reprezintă aproape 45% din buget. Deși pare o sumă impunătoare, raportat la 270 state de personal, remunerarea medie lunară a unei poziții este de 3 740 lei pe lună – cu mult sub salariul mediu pe economie. Este important de evidențiat faptul că bugetul adoptat nu a reflectat modificările sistemului unic de salarizare în sectorul bugetar, în urma căruia salariile bugetarilor urmau să fie majorate. Aceasta de asemenea va impune o nouă rectificare a bugetului.

Personalul nemijlocit al primăriei constituie 60 de poziții, în instituții finanțate de la bugetul orașului fiind 210 poziții. Pondere cea mai mare a acestor poziții sunt distribuite în cele 7 grădinițe din oraș, unde statele de personal prevăd 166 de poziții.

Dacă am raporta veniturile totale ale primăriei la numărul statelor de personal, reiese că venitul generat de o poziție (sau un angajat) este de aproximativ 100 mii lei pe an.

Pentru anul 2019, mai sunt planificate câteva proiecte de investiții capitale, deși în sume foarte modeste. Aceste proiecte includ investiții în piața agroalimentară (800 mii lei), parcul industrial (500 mii lei), proiectarea hipodromului (120 mii lei), construcția poligonului pentru gunoi (500 mii lei) și scuarul copilăriei (800 mii lei).

Pentru reparația și întreținerea drumurilor, autoritățile vor aloca circa 1,6 milioane lei – o sumă care este mult prea mică pentru a ridica nivelul foarte jos a calității drumurilor din oraș. Iar pentru extinderea iluminării stradale, vor fi dedicate 510 mii lei.

Principalele categorii de venituri și cheltuieli ale proiectului de buget pentru anul 2019	mii lei
Venituri	27 407
Transferuri cu destinație specială	15 352
Impozit pe venitul persoanelor fizice	3 096
Taxa pentru servicii specifice	2 130
Impozit pe bunurile imobiliare	2 055
Comercializarea mărfurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare	2 547
Transferuri cu destinație generală	2 228
Cheltuieli	27 407
Învățământ	15 633
Servicii de stat cu destinație generală	4 541
Cultură, sport, culte și odihnă	4 846
Gospodărie de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	2 190
Protecție socială	511
Protecția mediului	500
Servicii în domeniul economiei	-815
Deficit bugetar	0.0

Ce este bugetul primăriei și din ce elemente este compus?

Bugetul autorității publice locale este un plan financiar compus din veniturile și cheltuielile prognozate ale primăriei pentru o perioadă de un an. Fiecare inițiativă care necesită cheltuieli din banii publici trebuie să fie regăsită în buget. Pe partea de venituri, bugetul include toate sursele de finanțare de care dispune o primărie. Prognozarea unor cheltuieli mai mari decât venituri rezultă într-un deficit bugetar, care trebuie acoperit prin accesare de către primărie a împrumuturilor externe, sau prin înstrăinarea unor active din patrimoniul deținut de autoritate.

Deseori se creează o confuzie cu privire la responsabilitățile autorităților locale de nivelul întâi. De exemplu, primăria este responsabilă de întreținerea instituțiilor preșcolare și extrașcolare, dar nu și a școlilor, gimnaziilor și liceelor. De asemenea, primăria are responsabilitate asupra transportului local, a construcției și întreținerii drumurilor locale, dar nu și asupra transportului și drumurilor raionale sau naționale.

Autor: Eugen Ghilețchi cu suportul coaliției locale pentru transparență bugetară din Cimișlia

Analiza a fost efectuată în cadrul proiectului „Bugete transparente și cetățeni activi pentru o dezvoltare durabilă”, implementat de „Expert-Grup”, cu susținerea Ambasadei Olandei la București, în cadrul programului MATRA